

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Ο συντάκτης του κείμενου αναφέρεται στην κοινωνική σημασία του διαλόγου. Αρχικά, **παρατηρεί** πως με τη γλώσσα δημιουργούνται οι φιλικές σχέσεις των ανθρώπων. Κατόπιν, **ορίζει** το διάλογο ως ανταλλαγή σκέψεων και καρδιών για να **ισχυριστεί** πως αυτός στη γνήσια μορφή του είναι αποτέλεσμα της ελευθερίας. Επιπλέον, αφού **επισημάνει** τη γένεση του δυικού αριθμού ως παράδοξο ελληνικού φαινομένου, **υπογραμμίζει** πως η συνειδητοποίηση της ύπαρξης της δικής μας και των άλλων σηματοδοτεί την αρχή του πολιτισμού. Στη συνέχεια, **διαπιστώνει** πως ο διάλογος σήμερα βρίσκεται σε κίνδυνο εξαιτίας της κρίσης του πολιτισμού και καταλήγει στο συμπέρασμα πως αυτός (πολιτισμός) αποτελεί γέννημα του διαλόγου.

(99 λέξεις)

B1. Πολλοί θα συμφωνούσαν με την άποψη πως ο διάλογος βοηθά στην προαγωγή των ανθρωπίνων σχέσεων. Αυτό ισχύει, καθώς με τον τρόπο αυτό όχι μόνο δημιουργούνται διαπροσωπικές σχέσεις και αμβλύνονται οι διαφορές αλλά και εμποδίζεται η ανάπτυξη και η επέκταση των παθών. Παράλληλα, με τον διάλογο αποφεύγονται οι κοινωνικές αναστατώσεις και δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για ειρήνη. Τέλος, ας μην ξεχνά κανείς ότι αυτός αποτελεί μέσο έκφρασης των συναισθημάτων, ιδιαίτερα σε μια εποχή όπου η ζωή των ανθρώπων χαρακτηρίζεται από μοναξιά και αλλοτριώση.

B2. Η δεύτερη παράγραφος αναπτύσσεται **με συνδυασμό** μεθόδων. Πιο συγκεκριμένα, έχουμε **αιτιολόγηση** της αναγκαιότητας του άλλου (*γιατί*) και **ορισμό** του διαλόγου (*Ο διάλογος... Είναι κι ανταλλαγή καρδιών*).

B3. «το ελεύθερο κι αρμονικό συνταίριασμα δύο ανθρωπίνων υπάρξεων φανερώνεται από το δυϊκό αριθμό». Ο συγγραφέας επέλεξε **ενεργητική** σύνταξη, **γιατί** ήθελε να τονίσει το υποκείμενο, δηλαδή το δυϊκό αριθμό.

B4. Συνώνυμα:

- *ασταμάτητα*= αδιάκοπα
- *απαραίτητος*= αναγκαίος
- *αληθινά*= πραγματικά
- *παράδοξο*= περίεργο
- *κόσμος*= ανθρωπότητα

B5. Αντώνυμα:

- *αδικαιολόγητη*= δικαιολογημένη
- *ιδία*= διαφορετική
- *σκλάβους*= ελεύθερους
- *φανερώνει*= συσκοτίζει
- *κρίσιμη*= ασήμαντη

B6. παραδείγματα **συνυποδηλωτικής** (μεταφορικής) χρήσης της γλώσσας:

- η καρδιά μας *ασταμάτητα* διψά
- να βλαστήσει ... ο διάλογος
- ανταλλαγή καρδιών
- για να θρέψει τον καημό.
- να γεμίσουν τη μοναξιά τους

Γ. Επικοινωνιακό πλαίσιο= άρθρο.

Αναγκαίος ο τίτλος-ενδεικτικά: *Μονόλογος περί... διαλόγου*

Πρόλογος

Ως διάλογος ορίζεται το μέσο επικοινωνίας και επίλυσης των διαφορών μεταξύ ατόμων και λαών. Είναι η τελειότερη μορφή επικοινωνίας, γιατί στηρίζεται στο λόγο, που αποτελεί μέσο έκφρασης των σκέψεων και των συναισθημάτων. Ακόμα, με τη χρήση του ο άνθρωπος, διατυπώνει ιδέες και ανταλλάσσει τις σκέψεις και εξωτερικεύει τον εσωτερικό του κόσμο μέσα από μια αδιάκοπη διαδικασία επικοινωνίας. Ο διάλογος, λοιπόν, συμβάλλει αποφασιστικά στην ολοκλήρωση του ατόμου και στην αναβάθμιση της κοινωνίας, αφού αποτελεί υπέρτατη κοινωνική και πνευματική αξία. Για όλους τους παραπάνω λόγους, **στόχος του παρόντος άρθρου** είναι να αναδείξει τις κατάλληλες προϋποθέσεις, ώστε αυτός να είναι εποικοδομητικός.

Κύριο Μέρος

Προϋποθέσεις για εποικοδομητικό διάλογο

- Η **σαφής γνώση του αντικειμένου** της συζήτησης, αλλά και η ευρύτερη πνευματική καλλιέργεια εξασφαλίζουν την αλληλουχία των απόψεων και τη δυνατότητα πειθούς.
- Η **ετοιμότητα** και η **ευστροφία** είναι χαρακτηριστικά που δυναμώνουν πάντα τη θέση του ομιλητή και του επιτρέπουν να προβάλλει εύστοχη επιχειρηματολογία.
- Η **διαφωνία είναι αναπόφευκτη** στον ελεύθερο δημοκρατικό διάλογο, επειδή με τη διαφωνία και τον αντίλογο οξύνεται η κρίση, ενδυναμώνεται ο προβληματισμός, διατυπώνονται νέες ιδέες και αρχές, επιλύονται οι διαφορές και γεφυρώνονται τα χάσματα.
- Η **δημοκρατία** ως πολίτευμα και ως τρόπος ζωής αποτελεί **εγγύηση για το διάλογο**, γιατί έτσι μόνο ανταλλάσσονται απόψεις και εξασφαλίζεται η ελεύθερη διακίνηση των ιδεών. Ο πλουραλισμός απόψεων και η πολιτική πολυφωνία αποτελούν ζωτικό στοιχείο της δημοκρατίας. Το δημοκρατικό πολίτευμα στηρίζεται στην ελευθεροτυπία και στην ελεύθερη πάλη των ιδεών.
- Αναγκαίος όρος για τη γόνιμη συζήτηση είναι η **ελευθερία της έκφρασης** καθώς και η απρόσκοπτη διακίνηση των ιδεών. Είναι αναγκαίο οι διαλεγόμενοι να αντιμετωπίζονται ισότιμα και να εκφράζουν αδέσμευτα όσα πρεσβεύουν.
- Ο **σεβασμός για τη γνώμη του άλλου** και η αξιολόγηση κάθε συνομιλητή ανάλογα μόνο με την ορθότητά της.
- Η **διατήρηση της ηρεμίας**, της αυτοκυριαρχίας και της σύνεσης ακόμα και όταν παρουσιάζονται θέσεις αντίθετες προς τις υπάρχουσες
- Απαιτείται **ωριμότητα** από την πλευρά του ατόμου, ώστε να γίνονται αποδεκτά τα λάθη του και μην εκλαμβάνεται η ορθότητα της άλλης όψης ως αμφισβήτηση της αξιοπρέπειάς του.
- (Από τα δύο παραπάνω στοιχεία συνεπάγεται ότι) η **κατάργηση του εγωισμού** είναι απαραίτητη προϋπόθεση, που εξασφαλίζει την αυτοσυγκράτηση και δε μετατρέπει το

διάλογο σε προσωπική αναμέτρηση. Ο διάλογος, ακόμα, πρέπει να είναι **απαλλαγμένος από την αυθεντία**, ώστε να διατηρεί ο συνομιλητής πάντα ανοιχτό το νου του. Η μισαλλοδοξία, η εμπάθεια, η ισχυρογνωμοσύνη, οι λοιδορίες, η λεκτική βία, οι προπηλακισμοί, και οι προκαταλήψεις λειτουργούν αρνητικά και παρεμποδίζουν την ομαλή λειτουργία του διαλόγου.

- Στόχος του διαλόγου είναι **η αναζήτηση της αλήθειας** και όχι η εξυπηρέτηση επιμέρους σκοπιμοτήτων ή η επίδειξη των ικανοτήτων του ατόμου.
- **Οι αποφάσεις του διαλόγου πρέπει να μετουσιώνονται σε πράξη**, διαφορετικά επιτυγχάνεται μόνο η θεωρητική ικανοποίηση των ανησυχιών.

Επίλογος

Ο διάλογος, τόσο σε προσωπικό όσο και σε κοινωνικό και σε διεθνές επίπεδο αποτελεί τη βασικότερη προϋπόθεση της αρμονικής συνύπαρξης ατόμων και λαών και τον αποτελεσματικότερο κοινωνικό παράγοντα που συναιρεί τις δυνάμεις των ανθρώπων σε κοινή συνισταμένη για την κοινή τους πρόοδο και ευδοκίμηση. Ο διάλογος είναι έννοια πολυκύμαντη, όπως η κοινωνία που τον χρησιμοποιεί. Στοχεύει και αναπτύσσει όλους τους τομείς της ζωής, πνευματικούς, πολιτικούς και πολιτιστικούς, ψυχολογικούς, κοινωνικούς και πρακτικούς.